

Студијски програм:
Њемачки језик и књижевност

ПРВИ ЦИКЛУС СТУДИЈА

Назив предмета	ТЕОРИЈА КЊИЖЕВНОСТИ 1			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
09ЊТКЊ1	Обавезни	I	2+0	2
Наставник	Др Данијел Дојчиновић, доцент			

Условљеност другим предметима	Облик условљености
Нема.	—

Циљеви изучавања предмета

Циљ предмета је упознавање студената са основним појмовима теорије књижевности и подручјима проучавања књижевности, као и са главним етапама развоја европског књижевнотеоријског мишљења од антике до позитивизма. Посебан циљ представља разумијевање историјске промјенљивости схватања књижевности и основних појмова којима се она описује и проучава. Предмет има за циљ и усвајање основних знања из теорије књижевних родова, врста и жанрова, те оспособљавање студената за правилну употребу основне књижевнотеоријске терминологије.

Исходи учења (стечена знања)

Након успјешно савладаног предмета студент ће бити у стању да: објасни основне појмове теорије књижевности и разликује основна подручја проучавања књижевности; представи главне етапе развоја европског књижевнотеоријског мишљења од антике до позитивизма; препозна и објасни основна схватања књижевности карактеристична за поједине историјске епохе; објасни основне појмове и проблеме теорије књижевних родова, врста и жанрова; разликује основна обиљежја лирике, епике, прозних врста, романа и драме; правилно употребљава основну књижевнотеоријску терминологију при описивању књижевних појава.

Садржај предмета

- Књижевност и наука о књижевности.** Појам књижевности. Подручја проучавања књижевности: теорија књижевности, историја књижевности и књижевна критика. Основне области теорије књижевности.
- Почеци европског мишљења о књижевности.** Античка поетика (Платон и Аристотел). Мимезис. Пјесништво и стварност. Основни појмови Аристотелове *Поетике*.
- Античка филологија и реторика. Римска књижевна мисао.** Појава филологије у хеленистичком добу и александријска филолошка традиција. Реторика и њен значај за размишљање о књижевности. Цицерон и Квинтилијан. Хорацијева *Пјесничка умјетност*. Однос филологије, реторике и поетике.
- Средњовјековно схватање књижевности. Хуманизам и ренесанса.** Хришћанска егзегеза и алегоријско тумачење. Однос према античком наслеђу. Хуманистичка обнова античке поетике. Ренесансна схватања пјесништва.
- Барок и класицизам.** Барокна књижевна мисао. Нормативна поетика класицизма. Подражавање, правила и жанровска хијерархија.
- Романтизам и реализам.** Романтичарско схватање књижевности. Стваралачка имажинација, геније и оригиналност. Утемељење историзма. Реалистичко схватање књижевности и односа књижевности према стварности.
- Позитивизам и конституисање модерне науке о књижевности.** Развој историјског приступа књижевности. Научни идеал 19. вијека. Биографизам. Иполит Тен: раса, средина и моменат. Развој историје књижевности и књижевне критике.
- Први колоквијум*
- Књижевни родови, врсте и жанрови.** Проблем класификације књижевности. Појмови рода, врсте и жанра. Класична и модерна генологија. Историјска промјенљивост жанрова.
- Лирика.** Основна обиљежја лирског пјесништва. Основне лирске врсте.
- Епика и наративна поезија.** Епско приповиједање. Еп и епска пјесма. Балада, романса и поема.
- Краће прозне и једноставне књижевне врсте.** Приповијетка, новела, мит, легенда, бајка, басна, парабола и анегдота.
- Роман.** Настанак и развој романа. Основни типови романа.
- Драма.** Главна обиљежја драмског рода. Трагедија и трагично. Комедија и комично. Драма у ужем смислу и модерна драма.
- Други колоквијум*

Методе наставе и савладавање градива			
Предавања, проблемска настава, читање и анализа одабраних теоријских и књижевних текстова, дискусија, упоредна анализа књижевнотеоријских концепција и самостални рад студената.			
Књиге и други наставни материјал			
Обавезна литература: Петар Милосављевић, <i>Теорија књижевности</i>, Логос, Ваљево, 2006. Сања Мацура, <i>Увод у теорију књижевности</i>, Филолошки факултет, Бања Лука, 2018. Допунска литература: Драгиша Живковић, <i>Теорија књижевности</i> (неко од издања) Zdenko Škreb, Ante Stamać, <i>Uvod u književnost</i> (неко од издања) Rene Velek, Ostin Voren, <i>Teorija književnosti</i>, Nolit, Beograd, 1985. <i>Rečnik književnih termina</i>, Nolit, Beograd, 1986. Ljubomir Doležel, <i>Poetike zapada</i>, Svjetlost, Sarajevo, 1991. Зденко Лешић, <i>Теорија књижевности</i>, Службени гласник, Београд, 2010. Milivoj Solar, <i>Teorija književnosti sa rječnikom književnoga nazivlja</i>, Službeni glasnik, Beograd, 2012. Одабрани текстови: Платон, <i>Држава</i> (одломци) Аристотел, <i>О пјесничкој умјетности</i> (одломци) Хорације, <i>Пјесничка умјетност</i> (одломци) Одабрани теоријски текстови према упутствима наставника.			
Облици провјере знања и оцјењивања			
Присуство на настави	5	Колоквијум 2	20
Активност на настави	5	Завршни испит	50
Колоквијум 1	20	Укупно	100
Методе и критеријуми оцјењивања			
Напредак и постигнућа студената у овладавању садржајима предмета прате се и вреднују током семестра преко двају колоквијума. Успјех студената изражава се бодовима према датој табели. Присуство настави и активно учествовање у њеном извођењу такође се вреднују бодовима. Завршни испит носи највише 50% од укупног броја бодова. Коначна оцјена формира се сабирањем бодова добијених на основу: првог колоквијума, другог колоквијума, присуства на настави, активности на настави и завршног испита, који је обавезан за све студенте.			
Посебна назнака за предмет			
Нема.			
Име и презиме наставника који је припремио податке		Доц. др Данијел Дојчиновић	